

SHTOJCË: PIKËPAMJA E QEVERISË

Shtojca e mëposhtme nuk është pjesë e analizës dhe propozimeve të ECRI -t lidhur me situatën në Shqipëri

ECRI, në përputhje me procedurën e tij të vizitave në vend, u angazhua në një dialog konfidencial me autoritetet shqiptare për versionin e parë paraprak të raportit. Disa prej komenteve të autoriteteve janë marrë parasysh dhe janë integruar në versionin përfundimtar të raportit (i cili merr parasysh zhvillimet deri më 10 dhjetor 2014, që është data e shqyrtimit të versionit të parë paraprak të raportit).

Autoritetet kërkojnë që pikëpamja e mëposhtme të jepet si shtojcë në raport.

Pikëpamjet e autoriteteve shqiptare si shtojcë e Raportit të 5-të të Komisionit Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës (ECRI) për Shqipërinë.

Autoritetet shqiptare vlerësojnë dialogun me Komisionin Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës, në kuadrin e ciklit të 5-të të monitorimit, gjatë vizitës së kontaktit në muajin shtator 2014, si dhe në vijim gjatë dialogut konfidencial mbi draft raportin.

Dialogu konstruktiv me delegacionin e ECRI-it vlerësohet si një mundësi për të paraqitur masat e ndërmarra nga institucionet shqiptare, në lidhje me çështjet e diskriminimit, gjuhës së urrejtjes, dhunës dhe politikave integruese, si dhe çështje specifike lidhur me to.

Autoritetet shqiptare vlerësojnë reflektimin e komentëve mbi draft raportin me qëllim korrigjimin e gabimeve faktuale apo paraqitjen e informacioneve.

Pas përfundimit të ciklit të katërt të monitorimit (në vitin 2009) dhe paraqitjes së konkluzioneve mbi rekomandimet e ndërmjetme të ECRI-it, nga ana e institucioneve shqiptare, janë marrë një sërë masash për përmirësimin e kuadrit ligjor mbi diskriminimin, gjuhën e urrejtjes, dhuna dhe krimet e urrejtjes (*anti-discrimination legislation, hate speech, hate crimes*), si dhe politikat integruese për grupet vulnerabile dhe komunitetin rom, lidhur me problematikat në fushën e diskriminimit, arsimit, punësimit, ofrimit të shërbimeve, strehimit etj.

Autoritetet shqiptare vlerësojnë progresin e evidentuar nga ECRI, pas miratimit të Raportit të 4-ërt mbi Shqipërinë dhe se në Shqipëri nuk ka probleme të mirëkuptimit midis grupeve të ndryshme të popullsisë. Nga ana tjetër, autoritetet shqiptare janë të ndërgjegjshme mbi ekzistencën e disa çështjeve shqetësuese siç janë: zbatimi i kuadrit ligjor për diskriminimin; numri i vogël i rasteve të denoncuara, në lidhje me gjuhën e urrejtjes; problematika të minoritetit rom kryesisht në fushën e punësimit dhe strehimit etj.

Duke patur parasysh se mbrojtja e të drejtave të njeriut përbën një ndër objektivat e qeverisë shqiptare në përmbushje të detyrimeve ndërkombëtare dhe procesit të integritetit në Bashkimin Evropian, autoritetet shqiptare shprehin angazhimin dhe vullnetin për zbatimin e rekomandimeve të ECRI-it, të evidentuara në Raportin e 5-të për Shqipërinë.

Në vijim, autoritetet shqiptare paraqesin disa observacione dhe informacione relevante, në lidhje me disa paragrafë të Raportit.

Lidhur me paragrafin 11 të Raportit, vëmë në dukje se Ligji "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi" (LMD) përcakton se "diskriminimi" është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me legjislacionin në fuqi.

Ky ligj përveç diskriminimit të drejtëpërdrejtë dhe të tërthortë parashikon edhe disa forma të tjera të diskriminimit si: "Diskriminimi për shkak të shoqërimit" (neni 3, pika 4), "Shqetësimi" (neni 3, pika 5), "Viktimizimi" (neni 3, pika 8), " Udhëzim për të diskriminuar" (neni 3, pika 6), Mohim i përshtatjes së arsyeshme (neni 3, pika 7)". LMD garanton mbrojtjen

nga diskriminimi për të drejtat dhe liritë e njohura me Kushtetutë, me aktet ndërkombëtare si dhe në legjislacionin e brendshëm.

Lidhur me paragrafin 16, saktësojmë se Ligji “Për mbrojtjen nga diskriminimi” parashikon barrën e provës në nenin 33.6 të tij. Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi konstaton se ka një rritje të numrit të ankesave për opinion me shkrim nga ana e këtij institucioni. Në çështjet për të cilat pretendohet diskriminim nga administrata publike, gjykatat e shpërndajnë barrën e provës. Në çështjet ku pretendohet diskriminim nga subjektet private nuk vihet re e njëjta gjë përsa i përket detyrimit të barrës së provës.

Lidhur me paragrafin 30 të Raportit mbi mungesën e të dhënave të besueshme mbi gjuhën e urrejtjes nga ana e Policisë së Shtetit raportojmë se gjatë periudhës 2011-2014, në lidhje me veprën penale “nxitja e urrejtjes ose grindjeve” (neni 265 i Kodit Penal, i ndryshuar), Policia e Shtetit ka regjistruar: një rast në vitin 2011; 2 raste në vitin 2012; 1 rast në vitin 2013; 1 rast në vitin 2014.

Lidhur me paragrafin 30, sipas të dhënave të Prokurorisë së Përgjithshme, gjatë periudhës 2008-qershor 2014, Prokuroria ka regjistruar 5 procedime penale, sipas nenit 265 të Kodit Penal dhe 3 procedime penale sipas nenit 266 të Kodit Penal.

Prokuroria e Përgjithshme ka ngritur akuzë në Gjykatë për një procedim penal ndaj dy personave të akuzuar, në lidhje me veprat penale të parashikuara nga Kodi Penal, neni (shkatërrimi i pronës me zjarr) dhe neni 265 (nxitja e urrejtjeve dhe grindjeve). Në përfundim të gjykimit, gjykata e Apelit vendosi deklarinim fajtor të tyre dhe dënimin me burgim për të dyja veprat. Është vendosur pushimi për dy procedime sipas nenit 265 të Kodit Penal; është vendosur pezullimi i hetimeve për një procedim sipas nenit 265 dhe për dy procedime sipas nenit 266, për mosgjjetjen e autorëve. Dy procedime penale janë në fazën e hetimeve paraprake (një procedim sipas nenit 265 dhe një procedim sipas nenit 266).

Lidhur me paragrafin 35 të Raportit, mbi mosraportimin e shumë rasteve të gjuhës së urrejtjes në Polici, vëmë në dukje se Policia e Shtetit vlerëson dhe ndjek me përgjegjësi çdo rast kur merr dijeni për kryerjen e një krimi apo kundravajtje penale, përfshirë edhe krime me bazë nxitjen e urrejtjes, nëpërmjet përdorimit të gjuhës së urrejtjes.

Në lidhje me paragrafin 49 mbi “mbi raportimin e Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi” se disa persona LGBT janë ndeshur me ngacmime nga Policia kur kanë kërkuar mbrojtje ose ndihmë” mos raportimin e disa rasteve të gjuhës së urrejtjes në Polici”, Policia e Shtetit sqaron se nuk ka të evidentuar asnjë rast të denoncuar nga qytetarë të cilëve u janë shkelur të drejtat apo janë keqtrajtuar në ambientet e policisë, për shkak të përkatësisë etnike, gjinore, fetare dhe orientimit seksual. Gjithashtu policia trajton në mënyrë të barabartë, pa diskriminim të gjithë qytetarët, sipas përcaktimeve të nenit 18 të Kushtetutës së RSH-së.

Lidhur me paragrafin 37 të Raportit, Policia e Shtetit sqaron se me qëllim parandalimin e krimeve të urrejtjes, sidomos ndaj grupeve të rrezikuara, strukturat e policisë vendore kanë vendosur dhe realizuar bashkëpunim me këto grupe, si komunitetin rom dhe “egjiptian”, dhe përfaqësues të organizatave LGBT duke realizuar këto aktivitete:

- Evidentimi i komunitetit rom dhe egjiptian, vendndodhjet apo vendbanimet e tyre, shoqatat/organizatat që përfaqësojnë këtë komunitet.

- Organizimi i takimeve të përbashkëta polici - komunitet rom dhe egjiptian për shkëmbimin e informacioneve për problemet e rendit dhe të kriminalitetit, të shqetësimeve tyre, lidhur me shkeljet e të drejtave dhe diskriminimin që mund tu bëhet për shkak të etnisë, etj.
- Evidentimi dhe trajtimi i problematikave për zgjidhjen e konflikteve midis pjesëtarëve të këtyre komuniteteve apo midis tyre dhe banorëve të tjerë, ndërhyrjen për trajtimin dhe zgjidhjen ligjore të tyre.
- Evidentimi dhe trajtimi ligjor i rasteve të shkeljeve të të drejtave, keqtrajttimeve apo abuzimeve që kryhen nga personeli policor ndaj qytetarëve të këtyre komuniteteve.
- Nga Policia e Shtetit është përkrahur nisma/propozimi i bërë nga organizata "Pro LGBT" për hartimin e nënshkrimit të një akti të përbashkët (marrëveshje bashkëpunimi) me qëllim rritjen në një shkallë më të lartë të përgjegjshmërisë së strukturave të policisë për mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave të komunitetit LGBT.
- Në të gjitha rastet kur organizatat/shoqatat, që përfaqësojnë dhe mbrojnë të drejtat e komunitetit LGBT, si "Pro - LGBT", Ambasada Pink, etj, kanë paraqitur njoftimet për zhvillimin e tubimeve paqësore në sheshe publike, kanë marrë të gjitha masat për garantimin e plotë të ushtrimit të kësaj të drejte dhe mbarëvajtjen e këtyre aktiviteteve.

Lidhur me paragrafin 48, institucioni i Prokurorisë nënvizon se është vendosur regjistrimi i procedimit penal menjëherë pas kallëzimit në Prokurori nga Policia e Shtetit.

Lidhur me paragrafët 44,45 të Raportit, Autoritetit i Mediave Audiovizuale (AMA) informon se në muajin tetor 2014 nga Kuvendi i Shqipërisë janë zgjedhur 2 anëtarë të AMA-s (respektivisht vendimet nr. 74 dhe nr. 75, datë 09.10.2014). Në muajin nëntor 2014 është zgjedhur nga Kuvendi edhe Kryetari i AMA (vendim nr.94/2014, datë 6.11.2014). Aktualisht nga 7 anëtarë të AMA-s nuk është zgjedhur vetëm 1 anëtar.